

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a XVI. Országos ODR Konferenciáról

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár Fő téri épületében 2016. október 17-én már XVI. alkalommal rendezhettük meg az ODR Konferenciát, amely a könyvtáros szakma könyvtárközi kölcsönzéshez kapcsolódó éves továbbképzése.

Az Online dokumentum-szolgáltatás lehetőségei az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben összefoglaló címmel meghirdetett, 5 előadásból álló programon az ország 30 településéről, összesen 141 kolléga vett részt.

Dr. Voit Pál igazgató köszöntőjét követően elsőként Káldos János, az Országos Széchényi Könyvtár általános főigazgató-helyettesének **Digitális dokumentumok szolgáltatása az országos könyvtári rendszerben. Az ELDORADO változása** c. előadását hallhattuk, amely a digitalizáció könyvtárakra vetített következményeivel foglalkozott. Az előadó kifejtette, az ELDORADO (ELEktronikus Dokumentumküldés Országos Rendszere - <https://eldorado.oszk.hu/frontend-webapp/index.html#/home>) létrehozásával a könyvtárak egy újfajta tevékenységre vállalkoztak, tömeges – évi több tízezer - dokumentum előállítására. Összevetette a 2013-ban kidolgozott terveket a jelenlegi állapottal, s rávilágított, hogy mire is van szükség: az új feladatok szabályozott és országos szintű szolgáltatásának megoldására, üzleti modell kidolgozására, szoftveres háttér megteremtésére. Rámutatott egy megoldandó problémára is, amelynek lényege, hogy a dokumentumok online olvasása mellett biztosítani kell a szerzői jog védelmét is. Ehhez többek közt a könyvtárosok szemléletének változására, valamint a folyamatos fejlesztésekre van szükség, mind a jelenlegi épület megújulása, mind az informatikai infrastruktúra terén.

A teljes előadás megtekinthető itt:

<http://videotorium.hu/hu/recordings/13962/xvi-odr-konferencia-2016>

Ezt követően Dr. Tóth Éva, az Országgyűlési Könyvtár osztályvezetője a **Könyvtárközi kölcsönzés a szerzői jog tükrében** címmel tartotta meg előadását. Nem volt véletlen, hogy rá esett a választás a téma kibontásához, hiszen a címben olvasható problémáról vélhetően olyan valaki tud a legjobban beszélni, aki egy személyben jogász és könyvtáros. Az előadó felelevenített néhány szerzői joghoz kapcsolódó alapfogalmat (mint pl. a szerzői védelem alanyát, a haszonkölcsön-szerződést, az árva műveket, a terjesztés jogát stb.), felhívta a figyelmet a reprográfiai díj megfizetésének fontosságára, a szerzők(közreműködők) kizárólagos jogára, és arra a kettősségre, hogy nemcsak az olvasók információhoz történő hozzáférési jogát kell figyelembe venni, hanem a szerzői jogi szabályozásnak is meg kell felelni. Ez az elektronikus dokumentum-szolgáltatásban a könyvtárosokat folyamatos problémamegoldásra kényszeríti. Az előadásban szó volt még a magáncélú, illetve

Az előadó a könyvtárközi kölcsönzés folyamatát a kérésindítástól a kézbesítésig szemléltette, és a hatékonyságot számadatokkal támasztotta alá.

A teljes előadás megtekinthető itt:

<https://videotorium.hu/hu/recordings/13972>

Délután egy konzultációval kiegészített előadásra került sor, amely lehetőséget adott a délelőtt elhangzottak összegzésére, miközben - a tavalyi továbbképzéshez hasonlóan - lehetőséget nyújtott a résztvevőknek a MOKKA-ODR felület használata során felmerülő problémák és kérdések áttekintésére. Ebben **Nagy Judit**, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár könyvtárközi kölcsönzéssel foglalkozó kolléganője volt segítségünkre.

A következő műveletek elvégzését mutatta be:

- ODR email módosítása
- Könyvtár nevének változtatása
- Felhasználó törlése és felvétele
- Információ beállításai arról, hogy ha egy könyvtár szolgáltatja a gyűjteményét vagy nem
- Számlázási adatok megadása a Könyvtárnyilvántartóban
- Számlázás
- Új könyvtári regisztráció
- Olvasói regisztráció

Aki akarta, számítógép előtt maga is végigkövethette lépésről lépésre például a számlázás során szükséges beállításokat. De akadt arra vonatkozó kérdés is, hogy egy könyvtár hosszabb (nyári) bezárása esetén hogyan lehet megjeleníteni az ODR felületen, hogy az intézmény meddig nem fogad kéréseket. Ezáltal a kollégák lehetőséget kaptak, hogy jobban megismerkedhessenek a könyvtárnyilvántartó felülettel is. A konzultáción el nem hangzott kérdésekkel kapcsolatban továbbra is tájékozódhatnak az érdeklődők a [http://hu.wiki.lib.unideb.hu/index.php/Orsz%C3%A1gos Dokumentumell%C3%A1t%C3%A1si Rendszer](http://hu.wiki.lib.unideb.hu/index.php/Orsz%C3%A1gos_Dokumentumell%C3%A1t%C3%A1si_Rendszer) oldalon.

Az előadásokról készült videófelvételek és az előadások anyagai megtekinthetők a videotorium.hu oldalon:

<http://videotorium.hu/hu/category/2012/internet-technologia>

A rendezvényen készült fotók a könyvtár galériájában láthatók:

<http://www.jamk.hu/galeria/picture.php?/13139/category/446>

A rendezvényről készült interjú megtekinthető:

<https://www.youtube.com/watch?v=UAofwo-eMPc>

A fenti rendezvényről Kissné Anda Klára, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár munkatársának írása a KEMLIB - Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat - november-decemberi számában olvasható:

http://kemplib.jamk.hu/szam/2016_12/kemplib_2016_12.pdf

A délutáni konzultáció résztvevői (Fotó: Nagy Ádám)

Az előadók egymás mondandójára való oda-vissza utalása a hallgatóságban az egység érzését keltette. A konferenciát követő visszajelzések is azt bizonyították, hogy eredményes szakmai napot sikerült megvalósítanunk.

Ezúton köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumának az anyagi támogatást.

Tatabánya, 2016. december 15.

A beszámolót készítette: Nagy Edit

Dr. Voit Pál
igazgató

XVI. Országos ODR konferencia

Online dokumentum-szolgáltatás lehetőségei az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben

2016. október 17.

Részvevő intézmények

Sorszám	Intézmény	Város
1.	II. Rákóczi Ferenc M. és Városi Könyvtár	Miskolc
2.	ÁEEK Országos Egészségtudományi Szakkvtár	Budapest
3.	Állatorvostudományi Egyetem	Budapest
4.	Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár	Kecskemét
5.	Balassi Bálint Megyei Könyvtár	Sálgótarján
6.	Békés Megyei Könyvtár	Békéscsaba
7.	Berzsenyi Dániel Könyvtár	Szombathely
8.	BME OMIKK	Budapest
9.	Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	Eger
10.	Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Kvtár	Budapest
11.	Csorba Győző Könyvtár	Pécs
12.	DEENK	Debrecen
13.	Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár +Kisfaludy K. Kvt.	Győr
14.	ELTE Egyetemi Könyvtár	Budapest
15.	EMMI	Budapest
16.	Eötvös Károly Megyei Könyvtár	Veszprém
17.	FSZEK	Budapest
18.	Gáthy Zoltán Városi Könyvtár	Dorog
19.	Helischer József Városi Könyvtár	Esztergom
20.	HM HIM Hadtörténeti Könyvtár	Budapest
21.	INFOKER	Budapest
22.	Jókai Mór Városi Könyvtár	Komárom
23.	Kaposvári Egyetem Egyetemi Könyvtár	Kaposvár
24.	Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Városi Könyvtár	Kiskunfélegyháza
25.	Könyvtártudományi Szakkönyvtár (OSZK KI)	Budapest

52.	Pest Megyei Könyvtár	Szentendre
53.	Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár	Budapest
54.	Somogyi Könyvtár	Szeged
55.	Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtár	Győr
56.	SZTE Klebelsberg Könyvtár	Szeged
57.	Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár	Kaposvár
58.	Testnevelési Egyetem Könyvtára	Budapest
59.	Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár	Szekszárd
60.	Verseghy Ferenc Könyvtár és Közműv. Intézm.	Szolnok
61.	Vörösmarty Mihály Könyvtár	Székesfehérvár

**29 településről, 60 intézményből összesen 110 fő regisztrált előzetesen.
A résztvevők létszáma végül 30 településből, és 61 intézményből 141 fő volt.**